

OBSAH

1 Úroveň školní zralosti jako rozhodující faktor v oblasti volby vzdělávací instituce.....	9
1.1 Vymezení vztahů a terminologie.....	9
1.2 Diagnostický proces zaměřený na školní zralost dětí se zrakovým postižením	11
1.2.1 Podmínky diagnostického procesu realizovaného pedagogem v mateřské škole.....	12
1.3 Metodologie	13
1.4 Tvorba nástroje pro posouzení úrovně školní zralosti a jeho specifikace	14
1.5 Předvýzkum a jeho výsledky.....	16
2 Podmínky inkluze u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na základních uměleckých školách.....	25
2.1 Integrovaně-formativní potenciál teatroterapie.....	26
2.1.1 Integrace na základních uměleckých školách.....	30
2.1.2 Názory ředitelů základních uměleckých škol Zlínského kraje na inkluzi.....	31
2.2 Metodologie	32
2.2.1 Charakteristika výzkumného vzorku	33
2.2.1.1 Okolnosti integrace žáků se specifickými vzdělávacími potřebami na ZUŠ	34
2.2.1.2 Postoje ředitelů k dílčím otázkám inkluze na ZUŠ...35	
3 Podpora integrace žáků s lehkým mentálním postižením pomocí prohlubování znalostí v oblasti finanční gramotnosti	39
3.1 Finanční gramotnost.....	41
3.1.1 Vymezení pojmu finanční gramotnost.....	41
3.1.2 Standardy finanční gramotnosti pro 2. stupeň základních škol	42
3.1.2.1 Oblast „peníze“	43
3.1.2.2 Oblast „hospodaření domácností“	43
3.1.2.3 Oblast „finanční produkty“	44
3.1.3 Výzkumy v oblasti finanční gramotnosti pro 2. stupeň základních škol	44
3.1.4 Učivo v oblasti matematika a její aplikace vztahující se k problematice finanční gramotnosti.....	45

3.1.5	Finanční gramotnost ve výuce.....	47
3.1.5.1	Výukové metody podporující rozvoj finanční gramotnosti.....	47
3.2	Motivace	50
3.3	Metodologie	51
3.3.1	Cíl výzkumu	51
3.3.2	Výzkumný soubor	52
3.3.2.1	Výsledky výzkumu „učitelé“	52
3.3.2.2	Výsledky výzkumu „žáci“	57
4	Problematika partnerských vztahů očima žáků se sluchovým postižením a jejich intaktních vrstevníků	63
4.1	Žák se sluchovým postižením jako cílová skupina výzkumného šetření.....	64
4.1.1	Žák se sluchovým postižením z pohledu kategorizace	64
4.1.1.1	Žáci nedoslýchaví	64
4.1.1.2	Žáci se zbytky sluchu	65
4.1.1.3	Žáci neslyšící	65
4.1.1.4	Žáci ohluchlí	65
4.1.1.5	Žáci s kochleárním implantátem.....	66
4.1.2	Žák se sluchovým postižením a kompenzační pomůcky.....	66
4.1.3	Žák se sluchovým postižením v systému vzdělávání.....	67
4.2	Socializace žáka se sluchovým postižením	68
4.2.1	Mechanismy socializace	68
4.2.2	Průběh socializace	69
4.2.3	Problematika socializace osob se sluchovým postižením.....	70
4.2.3.1	Problematika socializace sluchově postiženého dítěte v rámci rodiny	70
4.2.3.2	Problematika sluchově postiženého sourozence v rámci vrstevnické skupiny.....	72
4.3	Období dospívání jako etapa jedince v průběhu života	73
4.3.1	Emoční vývoj v období dospívání.....	73
4.3.2	Sebepojetí dospívajících dívek a chlapců	74
4.3.3	Socializace v období adolescence	74
4.3.3.1	Emancipace od rodiny jako vývojový úkol v období dospívání	74
4.3.4	Vliv vrstevnické skupiny v období dospívání	75
4.3.5	První lásky v období dospívání	76
4.3.6	Manželství a rodičovství adolescentů	78

4.4	Metodologie	78
4.4.1	Cíl výzkumného šetření.....	78
4.4.2	Cílová skupina respondentů	78
4.4.3	Průběh výzkumného šetření.....	79
4.4.4	Výsledky výzkumného šetření	80
5	Specifika tranzitních programů u dospělých osob s mentálním postižením.....	85
5.1	Osobnost dospělého jedince s mentálním postižením.....	86
5.1.1	Dospělost jedince s mentálním postižením.....	87
5.2	Možnosti pracovního uplatnění	88
5.2.1	Kariérní poradenství a celoživotní vzdělávání	88
5.2.2	Podporované zaměstnávání	89
5.2.3	Tranzitní program.....	89
5.2.4	Sociální podnikání	90
5.2.5	Rekvalifikace	92
5.3	Význam integrace pro osoby s mentálním postižením	93
5.4	Metodologie	96
5.4.1	Výzkumný soubor	96
5.4.2	Cíl výzkumného šetření.....	97
5.4.3	Průběh výzkumného šetření.....	97
5.4.4	Výsledky výzkumného šetření.....	98
5.4.4.1	Závěry z dotazníkového šetření.....	101
5.4.5	Prezentace vybraných sociálních podniků.....	102
5.4.5.1	Závěry z rozhovorového šetření	105
6	Tranzitní programy v kontextu podporovaného zaměstnávání dospělých osob s mentálním postižením	109
6.1	Specifika tranzitního období přechodu ze školy do zaměstnání.....	110
6.2	Tranzitní program	111
6.2.1	Vymezení termínu tranzitní program	111
6.2.2	Tranzitní program v souvislosti se zaměstnáváním.....	112
6.2.3	Tým plánující přechod ze školy do práce.....	114
6.2.4	Průběh tranzitního programu ze školy do práce.....	115
6.3	Podporované zaměstnávání.....	116
6.3.1	Historická východiska podporovaného zaměstnávání.....	117
6.3.2	Legislativní ukotvení podporovaného zaměstnávání	117
6.3.3	Vymezení podporovaného zaměstnávání	118
6.3.4	Cílová skupina služeb podporovaného zaměstnávání.....	120

6.3.5	Job klub/tranzit klub	121
6.3.6	Průběh podporovaného zaměstnávání.....	122
6.5	Metodologie	124
6.6	Výsledky šetření.....	128
6.6.1	Percepce tranzitního programu, podporovaného zaměstnávání a spolupráce s APZ.....	128
6.6.2	Percepce pracovního uplatnění a praxe.....	130
6.6.3	Percepce sociálních vztahů na pracovišti.....	134
6.7	Diskuse výsledků šetření	136
7	Problematika inkluze a celoživotního vzdělávání jedinců se zrakovým postižením	141
7.1	Teoretické poznatky k edukaci jedinců se zrakovým postižením ...	142
7.1.1	Celoživotní vzdělávání.....	142
7.1.1.1	Celoživotní vzdělávání osob se ZP.....	143
7.1.1.2	Podmínky celoživotního vzdělávání pro osoby se ZP.....	143
7.1.1.3	Uchazeči o studium CŽV se speciálními potřebami	145
7.2	Podpůrná centra pro studenty se specifickými vzdělávacími potřebami	145
7.3	Pomůcky pro osoby se zrakovým postižením	146
7.3.1	Tyflo technika	147
7.3.1.1	Pomůcky pro nevidomé.....	148
7.3.2.2	Pomůcky pro slabozraké.....	153
8	Kvalitní informovanost jako jedna z možností podpory inkluze osob se specifickými potřebami	159
8.1	Charakteristika klíčových pojmů	160
8.2	Informovanost ve vztahu ke kvalitě života.....	162
8.3	Metodologie	163
8.3.1	Cíle výzkumu, výzkumné otázky	163
8.3.2	Výsledky výzkumu	164
8.3.2.1	Doporučení pro praxi	182